

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

5 април 2016 година *

„Преюдициално запитване — Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Рамково решение 2002/584/ПВР — Европейска заповед за арест — Основания за отказване на изпълнението — Харта на основните права на Европейския съюз — Член 4 — Забрана на нечовешкото или унижително отношение — Условия на задържане в издаващата държава членка“

По съединени дела C-404/15 и C-659/15 PPU

с предмет преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС от Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Висш областен съд Бремен, Германия), с актове от 23 юли и 8 декември 2015 г., постъпили в Съда съответно на 24 юли и 9 декември 2015 г., в производствата по изпълнение на европейски заповеди за арест, издадени за

Pál Aranyosi (C-404/15),

Robert Căldăraru (C-659/15 PPU),

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: К. Lenaerts, председател, А. Tizzano, заместник-председател, L. Bay Larsen, Т. von Danwitz и D. Šváby, председатели на състави, А. Rosas, E. Juhász, А. Borg Barthet, J. Malenovský, М. Safjan (докладчик), М. Berger, А. Prechal, E. Jarašiūnas, М. Vilaras и E. Regan, съдии,

генерален адвокат: Y. Bot,

секретар: М. Aleksejev, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 15 февруари 2016 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Aranyosi, от R. Chekerov, Rechtsanwältin,
- за г-н Căldăraru, от J. van Lengerich, Rechtsanwalt,
- за Generalstaatsanwaltschaft Bremen, от М. Glasbrenner, Oberstaatsanwalt,
- за германското правителство, от Т. Henze, М. Hellmann и J. Kemper, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

- за чешкото правителство, от М. Smolek и J. Vláčil, в качеството на представители,
- за Ирландия, от Е. Creedon, L. Williams, G. Mullan и А. Joyce, в качеството на представители,
- за испанското правителство, от М. А. Sampol Pucurull, в качеството на представител,
- за френското правителство, от F.-X. Bréchet, D. Colas и G. de Bergues, в качеството на представители,
- за литовското правителство, от D. Kriaučiūnas и J. Nasutavičienė, в качеството на представители,
- за унгарското правителство, от М. Fehér, G. Koós и М. Bóga, в качеството на представители,
- за нидерландското правителство, от М. Bulterman и J. Langer, в качеството на представители,
- за австрийското правителство, от G. Eberhard, в качеството на представител,
- за румънското правителство, от R. Radu и M. Bejenar, в качеството на представители,
- за правителството на Обединеното кралство, от V. Kaye, в качеството на представител, подпомаган от J. Holmes, barrister,
- за Европейската комисия, от W. Bogensberger и R. Troosters, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 3 март 2016 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на член 1, параграф 3, член 5 и член 6, параграф 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3), изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. (ОВ L 81, стр. 24, наричано по-нататък „Рамковото решение“).
- 2 Запитванията са отправени в рамките на изпълнението в Германия на две европейски заповеди за арест, издадени съответно на 4 ноември и 31 декември 2014 г. от съдия-следовател към Miskolci járásbírószág (Районен съд Мишколц, Унгария) за г-н Aranyosi, както и на европейска заповед за арест, издадена на 29 октомври 2015 г. от Judecătoria Făgăraş (Първоинстанционен съд Фъгъраш, Румъния) за г-н Căldăraru.

Правна уредба

ЕКПЧ

- 3 Озаглавеният „Забрана на изтезанията“ член 3 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“), гласи:

„Никой не може да бъде подложен на изтезания или нечовешко или унижително отнасяне или наказание“.

- 4 Член 15 от ЕКПЧ, озаглавен „Дерогиране при извънредни обстоятелства“, предвижда:

„1. По време на война или на друго извънредно положение, застрашаващо съществуването на нацията, всяка от високодоговарящите страни може да предприеме действия, освобождаващи я от изпълнението на нейните задължения по тази конвенция, но само дотолкова, доколкото положението го налага и при условие, че тези действия не са несъвместими с другите ѝ задължения по международното право.

2. Не се допуска никакво освобождаване на основата на предходната разпоредба от задълженията [...] по чл. 3 [...].

[...]“.

- 5 Член 46 от ЕКПЧ е озаглавен „Задължителна сила и изпълнение на решенията“ и параграф 2 от него предвижда:

„Окончателното решение на съда [Европейския съд по правата на човека (наричан по-нататък „ЕСПЧ“)] се изпраща на Комитета на министрите, който следи за неговото изпълнение“.

Правото на Съюза

Хартата

- 6 Съгласно член 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), който е озаглавен „Човешко достойнство“:

„Човешкото достойнство е ненакърнимо. То трябва да се зачита и защитава“.

- 7 Член 4 от Хартата е озаглавен „Забрана на изтезанията и на нечовешкото или унижително отношение или наказание“ и гласи:

„Никой не може да бъде подложен на изтезания, на нечовешко или унижително отношение или наказание“.

- 8 Разясненията относно Хартата на основните права (ОВ С 303, 2007 г., стр. 17, наричани по-нататък „Разясненията относно Хартата“) уточняват, че „[п]осоченото в член 4 [от Хартата] право съответства на правото, гарантирано в член 3 от ЕКПЧ, чийто текст е идентичен [...] По силата на член 52, параграф 3 от Хартата, то има следователно същия смисъл и същия обхват, както посочения член от ЕКПЧ“.

- 9 Член 6 от Хартата е озаглавен „Право на свобода и сигурност“ и гласи:
„Всеки има право на свобода и сигурност“.
- 10 Член 48 от Хартата е озаглавен „Презумпция за невинност и право на защита“ и параграф 1 от него предвижда:
„Всеки обвиняем се счита за невинен до установяване на вината му в съответствие със закона“.
- 11 Член 51 от Хартата е озаглавен „Приложно поле“ и параграф 1 от него гласи:
„Разпоредбите на настоящата харта се отнасят за институциите, органите, службите и агенциите на Съюза при зачитане на принципа на субсидиарност, както и за държавите членки, единствено когато те прилагат правото на Съюза. [...]“.
- 12 Член 52 от Хартата е озаглавен „Обхват и тълкуване на правата и принципите“ и параграф 1 от него гласи:
„Всяко ограничаване на упражняването на правата и свободите, признати от настоящата Харта, трябва да бъде предвидено в закон и да зачита основното съдържание на същите права и свободи. При спазване на принципа на пропорционалност ограничения могат да бъдат налагани, само ако са необходими и ако действително отговарят на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора“.

Рамковото решение

- 13 Съображения 5—8, 10 и 12 от Рамковото решение гласят следното:
- „(5) [...] Освен това въвеждането на нова опростена процедура за предаване на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване дава възможност за премахване на сложността и евентуалното забавяне, присъщо на настоящата процедура по екстрадиция. [...]“
- (6) Европейската заповед за арест съгласно настоящото рамково решение е първата конкретна мярка в областта на наказателното право, която прилага принципа за взаимно признаване, който Европейският съвет определя като „крайъгълния камък“ на съдебното сътрудничество.
- (7) Тъй като заместването на системата на многостранна екстрадиция, приета с Конвенцията за екстрадиция от 13 декември 1957 г., не може да се постигне напълно от държавите членки чрез едностранни действия, а поради своя мащаб и въздействие може да се постигне само в рамките на Съюза[,] Съветът следва да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 2 [ЕС] и член 5 [ЕО]. Съгласно принципа за пропорционалност, така както е определен в последния текст, настоящото рамково решение съдържа необходимото с оглед постигането на тази цел.
- (8) Решенията за привеждане в изпълнение на заповедите за арест трябва да бъдат предмет на достатъчен контрол, което означава, че съдебният орган на държавата членка, в която издирваното лице е задържано, следва да вземе решение за неговото предаване.

[...]

(10) Механизмът на европейската заповед за арест се основава на високо равнище на [Доверие] между държавите членки. Нейното прилагане може да бъде спряно единствено в случай на съществено и продължаващо нарушаване на един от принципите на държавите членки, посочени в член 6, параграф 1 [ЕС, понастоящем след измененията член 2 ДЕС], определени от Съвета съгласно член 7, параграф 1 [ЕС, понастоящем след измененията, член 7, параграф 2 ДЕС] с посочените в член 7, параграф 2 от него последици.

[...]

(12) Настоящото рамково решение спазва основните права и се съобразява с принципите, признати в член 6 [ЕС] и отразени в Хартата [...], по-специално глава VI от нея. Никоя разпоредба от настоящото рамково решение не може да се тълкува като забраняваща отказа да се предаде лице, за което е издадена заповед за арест, когато са налице почиващи на обективни елементи основания да се счита, че въпросната заповед е издадена с цел преследване или наказване на лице поради неговия пол, раса, религия, етническа принадлежност, националност, език, политически убеждения или сексуална ориентация, или че неговото положение е свързано с някое от тези основания.

[...]“.

14 Член 1 от Рамковото решение е озаглавен „Определение на понятието европейска заповед за арест и задължение за изпълнението ѝ“ и предвижда:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване на друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

3. Рамковото решение няма [за последица] изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 от [ЕС]“.

15 Членове 3, 4 и 4а от Рамковото решение определят случаите, при които не се допуска изпълнение, и случаите, при които може да бъде отказано изпълнение на европейска заповед за арест.

16 Член 5 от Рамковото решение, озаглавен „Гаранции, предоставени от издаващата държава членка в особени случаи“, предвижда:

„Съгласно законодателството на изпълняващата държава членка изпълнението на европейската заповед за арест от изпълняващия съдебен орган може да бъде обвързано от следните условия:

2) когато престъплението, за което е издадена европейската заповед за арест е наказуемо с доживотен затвор или мярка, изискваща задържане до живот, изпълнението на заповедта за арест е обусловено от наличието на разпоредби в правната система на издалата го държава членка за преразглеждане на наложеното наказание или мярка по искане на лицето или най-късно 20 години след постановяването им или за помилване, което лицето може да поиска съгласно законодателството или практиката на издаващата държава членка с цел непривеждането им в изпълнение;

3) когато лицето, обект на европейска заповед за арест с оглед провеждане на наказателно производство, е гражданин или пребиваващ в изпълняващата държава членка, предаване може да се извърши, при условие че то, след като бъде изслушано, бъде върнато в изпълняващата държава членка, за да изтърпи наложеното наказание лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане в издаващата държава членка“.

17 Съгласно озаглавения „Определяне на компетентните съдебни органи“ член 6 от Рамковото решение:

„1. Издаващият съдебен орган е съдебният орган на държавата членка, издала европейската заповед за арест, компетентен да я издаде съгласно правото на тази държава.

2. Изпълняващият съдебен орган е съдебният орган на изпълняващата държава членка, който е компетентен да изпълни европейската заповед за арест съгласно правото на тази държава.

3. Всяка държава членка следва да уведоми генералния секретариат на Съвета за компетентните съдебни органи според своето законодателство“.

18 Член 7 от Рамковото решение, озаглавен „Сезиране на централния орган“, гласи следното:

„1 Всяка държава членка може да определи централен орган, а когато правната ѝ система го предвижда [—] и повече от един централен орган, който да подпомага компетентните съдебни органи.

2. Държавата членка има право, когато е необходимо с оглед вътрешната структура на съдебната ѝ система, да натовари централния си орган/и с административното предаване и получаване на европейските заповеди за арест, както и с цялата свързана с тях официална кореспонденция.

Държавата членка, която иска да използва посочените в този член възможности, следва да предостави на генералния секретариат на Съвета информация, свързана с определения централен орган или централни органи. Посочването обвързва всички органи на издаващата държава членка“.

19 Озаглавеният „Задържане на лицето“ член 12 от Рамковото решение гласи:

„Когато лицето е задържано въз основа на европейска заповед за арест, изпълняващият съдебен орган следва да вземе решение дали то да остане задържано съгласно правото на изпълняващата държава членка. Лицето може да бъде освободено временно по всяко време в съответствие с националното право на изпълняващата държава членка, при условие че неин компетентен орган вземе мерки, необходими за предотвратяване укриването му“.

20 Член 15 от Рамковото решение, озаглавен „Решение за предаване“, предвижда:

„1. Изпълняващият съдебен орган следва да реши в сроковете и при условията, определени в настоящото рамково решение, дали лицето да бъде предадено.

2. Ако изпълняващият съдебен орган счете, че предоставената от издаващата държава членка информация е недостатъчна, за да вземе решение за предаване, той следва да поиска незабавно да му бъде предоставена необходимата допълнителна информация, особено що се отнася до членове 3—5 и член 8 и може да определи срок за получаването ѝ, отчитайки необходимостта от спазването на посочените в член 17 срокове.

3. Издаващият съдебен орган може по всяко време да изпраща необходима допълнителна информация на изпълняващия съдебен орган“.

21 Член 17 от Рамковото решение е озаглавен „Срокове и процедури за вземане на решение за изпълнение на европейската заповед за арест“ и гласи:

„1. Европейската заповед за арест следва незабавно да бъде разгледана и изпълнена.

2. При наличието на съгласие от страна на издирваното лице окончателното решение относно изпълнението на европейската заповед за арест се взема в срок до 10 дни от даването на съгласие.

3. В останалите случаи окончателното решение относно изпълнението на европейската заповед за арест се взема в срок до 60 дни от задържането на издирваното лице.

4. Когато в особени случаи европейската заповед за арест не може да бъде изпълнена в посочените в параграфи 2 и 3 срокове, изпълняващият съдебен орган следва незабавно да уведоми за това издаващия съдебен орган, като обясни причините за забавянето. В този случай сроковете могат да бъдат удължени с още 30 дни.

5. Докато вземе окончателно решение, изпълняващият съдебен орган следва да обезпечи наличието на материалните условия, необходими за действителното предаване на лицето.

[...]

7. Когато поради наличие на извънредни обстоятелства държава членка не може да спази определените в този член срокове, същата следва да уведоми Евроюст, като изложи причините за забавянето. Освен това държава членка, която неведнъж се сблъсква със забавяне, свързано с изпълнение на европейски заповеди за арест от друга държава членка, трябва да информира Съвета с цел оценяване изпълнението на настоящото рамково решение на равнище държава членка“.

22 Съгласно член 23 от Рамковото решение, озаглавен „Срокове за предаване на лицето“:

„1. Издирваното лице трябва да бъде предадено възможно най-скоро на определената от съответните органи дата.

2. То следва да бъде предадено не по-късно от 10 дни след окончателното решение за изпълнение на европейската заповед за арест.

[...]

4. По изключение предаването може да бъде временно отложено поради сериозни причини от хуманитарно естество, например, когато съществуват съществени основания да се счита, че то явно ще застраши живота или здравето на издирваното лице. Изпълнението на европейската заповед за арест трябва да се извърши възможно най-скоро след отпадане на тези основания. Изпълняващият съдебен орган следва незабавно да уведоми издаващия съдебен орган и заедно да насрочат нова дата за предаване. В този случай то следва да се състои в десетдневен срок от така съгласуваната дата.

5. След изтичане на посочените в параграфи от 2 до 4 срокове, ако лицето продължава да е задържано, то следва да бъде освободено“.

Германското право

- 23 Рамковото решение е транспонирано в германския правен ред с членове 78—83 к от Закона за международната правна взаимопомощ по наказателни дела (Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen) от 23 декември 1982 г., изменен със Закона за европейската заповед за арест (Europäisches Haftbefehlsgesetz) от 20 юли 2006 г. (BGBl. 2006 I, p. 1721, наричан по-нататък „IRG“).
- 24 Съгласно озаглавения „Задържане с цел екстрадиция“ член 15 от IRG:
- „1. След получаването на молба за екстрадиция може да се разпореди задържането на издирваното лице с цел екстрадиция, ако:
- 1) има опасност то да се укрие от процедурата по екстрадиция или от изпълнението на екстрадицията, или
 - 2) въз основа на конкретни данни е налице основание за сериозно съмнение, че издирваното лице ще затрудни установяването на истината в процедурата в чужбина или в процедурата по екстрадиция.
2. Параграф 1 не се прилага, когато екстрадицията се явява поначало недопустима“.
- 25 Член 24 от IRG е озаглавен „Отмяна на заповедта за задържане с цел екстрадиция“ и предвижда:
- „1. Издадената за целите на екстрадицията заповед за задържане се отменя незабавно, когато условията за временно задържане с цел екстрадиция вече не са налице или екстрадицията е обявена за недопустима.
2. Издадената за целите на екстрадицията заповед за арест се отменя и по искане на прокуратурата, отправено до Висшия областен съд. Заедно с отправянето на искането прокурорът разпорежда освобождаването на издирваното лице“.
- 26 Съгласно член 29, параграф 1 от IRG по искане на прокуратурата Висшият областен съд се произнася по допустимостта на екстрадицията, когато издирваното лице не е дало съгласието си за екстрадицията. Решението се постановява с определение по реда на член 32 от IRG.
- 27 Член 73 от IRG гласи:
- „Предоставянето на правна помощ и предаването на данни, без да е налице молба за това, е недопустимо, ако противоречат на основните принципи на германския правен ред. В случай на молби по осми, девети и десети дял предоставянето на правна помощ е недопустимо, ако противоречи на установените в член 6 ДЕС принципи“.

Спорове по главното производство и преюдициални въпроси

Дело C-404/15

- 28 Г-н Aranyosi е унгарски гражданин и е роден на 14 юли 1996 г. в Сиксо (Унгария).

- 29 Съответно на 4 ноември и на 31 декември 2014 г. съдия-следователят към Miskolci járásbírószág (Районен съд Мишколц, Унгария) издава две европейски заповеди за арест за г-н Aranyosi с оглед на предаването му на унгарските съдебни органи с цел провеждане на наказателно производство.
- 30 Съгласно европейската заповед за арест от 4 ноември 2014 г. на 3 юни 2014 г. г-н Aranyosi влиза с взлом в къща в Шайохидвег (Унгария). При тази кражба с взлом той наред с друго отнема противозаконно 2 500 EUR и 100 000 HUF (унгарски форинта) (около 313 EUR) в брой и различни ценни предмети.
- 31 Освен това съгласно европейската заповед за арест от 31 декември 2014 г. г-н Aranyosi е обвинен, че на 19 януари 2014 г. влиза с взлом през прозореца в училище в Шайохидвег, след което разбива множество врати в сградата и отнема противозаконно технически средства и пари. Указаната стойност на откраднатото имущество е 244 000 HUF (около 760 EUR), а на нанесените материални щети — 55 000 HUF (около 170 EUR).
- 32 На 14 януари 2015 г. г-н Aranyosi е временно задържан в Бремен (Германия) на основание въведено в Шенгенската информационна система обявление за издирване. Разпитан е същия ден от съдия-следователя по предварителното разследване в Amtsgericht Bremen (Районен съд Бремен).
- 33 Г-н Aranyosi заявява, че е унгарски гражданин, живее при майка си в Бремерхафен, няма сключен брак и има приятелка и дете на осем месеца. Отрича деянията, за които е обвинен, и посочва, че не е съгласен с опростената процедура за предаване.
- 34 Представителят на прокуратурата в Бремен постановява освобождаването на г-н Aranyosi поради липсата на явна опасност той да се укрие от процедурата по предаване. На 14 януари 2015 г., позовавайки се на условията на задържане в някои от пенитенциарните заведения в Унгария, които не отговаряли на минималните европейски стандарти, Generalstaatsanwaltschaft Bremen (прокуратурата в Бремен) отправя запитване до Miskolci járásbírószág (Районен съд Мишколц) в кое пенитенциарно заведение ще бъде настанен г-н Aranyosi, в случай че бъде предаден.
- 35 С писмо от 20 февруари 2015 г., получено по факс на 15 април 2015 г. посредством унгарското министерство на правосъдието, районната прокуратура в Мишколц посочва, че в случая приложимата в наказателните производства принудителна мярка по предварително задържане и искането за наказание лишаване от свобода не са задължителни.
- 36 Посочената прокуратура указва, че в унгарското наказателно право имало редица по-леки принудителни мерки от лишаването от свобода и че били възможни редица други наказания, при които няма лишаване от свобода. Поисканата принудителна мярка преди решението за повдигане на обвинение, както и поисканото в това решение наказание били от изключителната компетентност за повдигане на обвинението от страна на прокуратурата, която била независима.
- 37 Освен това според районната прокуратура в Мишколц установяването на престъпление и изборът на приложимите наказания са от компетентността на унгарските съдебни органи. В тази връзка унгарските закони предвиждали по отношение на наказателното производство равностойни гаранции, които се основават на европейските ценности.
- 38 На 21 април 2015 г. прокуратурата в Бремен моли предаването на г-н Aranyosi на издаващия съдебен орган с цел провеждането на наказателно производство да се обяви за допустимо. Тя по-специално посочва, че макар районната прокуратура в Мишколц да не е посочила в кое

пенитенциарно заведение ще бъде настанено издирваното лице, ако бъде предадено на Унгария, все пак няма конкретни данни, че в случай на предаване издирваното лице можело да стане жертва на изтезания или на други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение.

- 39 Адвокатът на г-н Aranyosi иска молбата на прокуратурата в Бремен да бъде отхвърлена, тъй като районната прокуратура в Мишколц не е посочила в кое пенитенциарно заведение ще бъде настанено издирваното лице. Следователно било невъзможно да се проверят условията на задържане.
- 40 Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Висш областен съд Бремен) отбелязва, че искането на Република Унгария отговаря на изискванията по отношение на исканията за предаване в рамките на IRG.
- 41 По-специално деянията, в които се обвинява г-н Aranyosi, представлявали престъпление както по член 370, параграф 1 от унгарския наказателен кодекс, така и по член 242, член 243, параграф 1, точка 1 и член 244, параграф 1, точка 3 от германския наказателен кодекс. Налице било инкриминиране и в двете засегнати държави членки и предвиденото наказание по унгарското и германското право било най-малко една година лишаване от свобода.
- 42 Според Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Висш областен съд Бремен) обаче предаването следвало да се обяви за недопустимо, ако е налице пречка по член 73 от IRG. Предвид понастоящем наличната информация обаче запитващата юрисдикция е уверена, че са налице убедителни данни, че ако бъде предаден на унгарския съдебен орган, г-н Aranyosi може да бъде поставен при условия на задържане, които нарушават член 3 ЕКПЧ, както и основните права и установените в член 6 ДЕС общи правни принципи.
- 43 Всъщност Европейския съд по правата на човека (наричан по-нататък „ЕСПЧ“) е осъдил Унгария поради пренаселеността на килиите в нейните затвори (ЕСПЧ, Varga и др. с/у Унгария, № 14097/12, 45135/12, 73712/12, 34001/13, 44055/13 и 64586/13, от 10 март 2015 г.). ЕСПЧ приема за установено, че като настанила ищците в прекалено малки и пренаселени килии, унгарската държава нарушила член 3 от ЕКПЧ. ЕСПЧ счита посоченото производство за пилотно, след бил сезиран с 450 подобни искове срещу Унгария поради нечовешки условия на задържане.
- 44 Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Висш областен съд Бремен) изтъква, че и в доклад, съставен от Европейския комитет за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унижително отношение или наказание също се съдържат конкретни данни, че условията на задържане, при които щял да бъде поставен г-н Aranyosi в случай на предаване на унгарските органи, не отговарят на минималните стандарти, предвидени в международното право. Тази преценка се отнасяла по-специално до значителното пренаселване на килиите, установено при посещения, направени през 2009 г. и 2013 г.
- 45 Въз основа на тази информация запитващата юрисдикция смята, че не е в състояние да се произнесе по допустимостта на предаването на г-н Aranyosi на унгарските органи предвид ограниченията, установени в член 73 от IRG и в член 1, параграф 3 от Рамковото решение. Решението ѝ по същество зависело от въпроса дали пречката за предаването може да бъде преодоляна съобразно Рамковото решение посредством предоставените от издаващата държава членка гаранции. Ако пречката не можела да бъде преодоляна посредством тези гаранции, предаването би било недопустимо.

46 При тези условия Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Висш областен съд Бремен) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 1, параграф 3 от Рамковото решение да се тълкува в смисъл, че предаването с цел осъществяване на наказателно производство е недопустимо, когато са налице сериозни индикации, че условията на задържане в издаващата държава членка нарушават основните права на засегнатото лице и общите принципи на правото, които са залегнали в член 6 ДЕС, или трябва да се тълкува в смисъл, че в тези случаи изпълняващата държава членка може или трябва да постави решението за допустимостта на предаването в зависимост от предоставянето на гаранция за спазване на условията на задържане? Може (или трябва) ли за тази цел изпълняващата държава да определи конкретни минимални изисквания към условията на задържане, които следва да бъдат гарантирани?

2) Трябва ли член 5 и член 6, параграф 1 от Рамковото решение да се тълкуват в смисъл, че съдебните органи, издали европейската заповед за арест, имат и правото да предоставят гаранции за спазване на условията на задържане, или в това отношение остава приложима националната уредба относно компетентността в издаващата държава?“.

Дело C-659/15 PPU

47 Г-н Căldăraşu е румънски гражданин, роден на 7 декември 1985 г. в Брашов (Румъния).

48 С присъда, постановена от Judecătoria Făgăraş (Първоинстанционен съд Фъгъраш, Румъния) на 16 април 2015 г., г-н Căldăraşu е осъден, като му е наложено общо наказание лишаване от свобода за срок от една година и осем месеца за управление на моторно превозно средство без свидетелство за управление.

49 Съгласно мотивите на присъдата, изложени от запитващата юрисдикция в преюдициалното запитване, в посоченото наказание е включено наказание лишаване от свобода за срок от една година за управление на моторно превозно средство без свидетелство за управление, наложено условно на 17 декември 2013 г. от Judecătoria Făgăraş (Първоинстанционен съд Фъгъраш).

50 Присъдата влиза в сила вследствие на решение на Curtea de Apel Braşov (Апелативен съд Брашов) от 15 октомври 2015 г.

51 На 29 октомври 2015 г. Judecătoria Făgăraş (Първоинстанционен съд Фъгъраш) издава за г-н Căldăraşu европейска заповед за арест и въвежда в Шенгенската информационна система обявление за издирването му.

52 Г-н Căldăraşu е задържан в Бремен на 8 ноември 2015 г.

53 Същият ден Amtsgericht Bremen (Районен съд Бремен) постановява заповед за задържането на г-н Căldăraşu. При разпита си пред посочения съд г-н Căldăraşu заявява, че не е съгласен с опростената процедура за предаване.

54 На 9 ноември 2015 г. прокуратурата в Бремен иска на г-н Căldăraşu да се наложи мярката „задържане с цел екстрадиция“.

55 С решение от 11 ноември 2015 г. Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Висш областен съд Бремен) уважава това искане. Посоченият съд счита, че наложената на г-н Căldăraşu мярка „задържане с цел екстрадиция“ не се явява „поначало недопустима“ по смисъла на член 15,

параграф 2 от IRG, и констатира, че съществува опасност г-н Căldăraru да се укрие от процедурата по предаването на румънските органи, която обосновава да му се наложи мярка „задържане с цел екстрадиция“ съгласно член 15, параграф 1 от IRG.

- 56 На 2 ноември 2015 г. прокуратурата в Бремен моли предаването на г-н Căldăraru на румънските органи да се обяви за допустимо. Освен това този орган посочва, че Judecătoria Făgăraș (Първоинстанционен съд Фъгъраш) не е в състояние да укаже в кое пенитенциарно заведение трябва да бъде настанен г-н Căldăraru в Румъния.
- 57 Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Висш областен съд Бремен) отбелязва, че искането на Румъния отговаря на изискванията по отношение на исканията за предаване в рамките на IRG.
- 58 По-специално деянията, в които се обвинява г-н г-н Căldăraru, представлявали престъпление както по член 86 от румънския Закон № 195 от 2002 г., така и по член 21 от германския Закон за движение по пътищата (Straßenverkehrsgesetz). Налице било инкриминиране и в двете засегнати държави членки и предвиденото наказание било най-малко четири месеца лишаване от свобода.
- 59 Според Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Висш областен съд Бремен) обаче предаването следвало да се обяви за недопустимо, ако е налице пречка по член 73 от IRG. Предвид понастоящем наличната информация обаче запитващата юрисдикция отбелязва, че са налице убедителни данни, че ако бъде предаден, г-н Căldăraru може да бъде поставен при условия на задържане, които нарушават член 3 ЕКПЧ, както и основните права и установените в член 6 ДЕС общи правни принципи.
- 60 Всъщност с редица решения от 10 март 2015 г. ЕСПЧ е осъдил Румъния поради пренаселеността на килиите в нейните затвори (ЕСПЧ, Voicu с/у Румъния, № 22015/10, Vujoorean с/у Румъния, № 13054/12, Constantin Aurelian Burlacu с/у Румъния, № 51318/12, и Mihai Laurențiu Marin с/у Румъния, № 79857/12). ЕСПЧ приема за установено, че като настанила ищците в прекалено малки и пренаселени килии, които били недостатъчно отоплени, мръсни и без топла вода за къпане, румънската държава нарушила член 3 от ЕКПЧ.
- 61 Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Висш областен съд Бремен) изтъква, че и в доклад, съставен от Европейския комитет за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унижително отношение или наказание, също се съдържат конкретни данни, че условията на задържане, при които би бил поставен г-н Căldăraru в случай на предаване на румънските органи, не отговарят на минималните стандарти, предвидени в международното право. Тази преценка се отнасяла по-специално до значителното пренаселване на килиите, установено при посещения, направени на 5 юни и на 17 юни 2014 г.
- 62 Въз основа на тази информация запитващата юрисдикция смята, че не е в състояние да се произнесе по допустимостта на предаването на г-н Căldăraru на румънските органи предвид ограниченията, установени в член 73 от IRG и в член 1, параграф 3 от Рамковото решение. Решението му по същество зависело от въпроса дали пречката за предаването може да бъде преодоляна съобразно Рамковото решение посредством предоставените от издаващата държава членка гаранции. Ако пречката не можела да бъде преодоляна посредством тези гаранции, предаването би било недопустимо.
- 63 При тези условия Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (Висш областен съд Бремен) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Трябва ли член 1, параграф 3 от Рамковото решение да се тълкува в смисъл, че екстрадиция с цел изпълнение на наказание е недопустима, когато са налице сериозни индиции, че условията на задържане в издаващата държава членка нарушават основните права на

засегнатото лице и основните правни принципи, които са залегнали в член 6 от Договора за Европейския съюз, или трябва да се тълкува в смисъл, че в тези случаи изпълняващата държава членка може или трябва да постави решението за екстрадиция в зависимост от предоставянето на гаранция за спазване на условията на задържане? Може (или трябва) ли за тази цел изпълняващата държава членка да определи конкретни минимални изисквания към условията на задържане, които следва да бъдат гарантирани?

- 2) Трябва ли член 5 и член 6, параграф 1 от Рамковото решение да се тълкуват в смисъл, че съдебният орган, издал европейската заповед за арест, има и правото да предоставя гаранции за спазване на условията на задържане, или в това отношение остава приложима националната уредба относно компетентността в издаващата държава?“.

Производство пред Съда

Дело C-404/15

- 64 Запитващата юрисдикция иска от Съда да приложи спешното преюдициално производство, предвидено в член 107 от Процедурния правилник на Съда.
- 65 В подкрепа на искането си запитващата юрисдикция посочва, че г-н Aranyosi е временно задържан на основание на издадена от унгарските органи европейска заповед за арест, но понастоящем не се намира в място за задържане, тъй като всъщност прокуратурата в Бремен разпоредила освобождаването му, на основание че към настоящия момент няма опасност от укриването на издирваното лице поради социалната му обвързаност.
- 66 На 31 юли 2015 г., по предложение на съдията докладчик и след изслушване на генералния адвокат, четвърти състав на Съда решава да не уважи искането на запитващата юрисдикция за разглеждането на дело C-404/15 по реда на спешното преюдициално производство.
- 67 С решение от 4 август 2015 г. председателят на Съда реши дело C-404/15 да се разгледа с предимство.

Дело C-659/15 PPU

- 68 Запитващата юрисдикция иска от Съда да приложи спешното преюдициално производство, предвидено в член 107 от Процедурния правилник на Съда.
- 69 В подкрепа на искането си запитващата юрисдикция посочва, че г-н Căldăraru е временно задържан на основание на издадена от румънските органи европейска заповед за арест и че понастоящем на основание на тази заповед е с мярка задържане с цел предаването му на тези органи. Тя допълва, че основателността на настаняването на г-н Căldăraru в място за задържане зависи от отговора на Съда на поставените от нея преюдициални въпроси.
- 70 В това отношение следва да се отбележи, че преюдициалното запитване по дело C-659/15 PPU се отнася до тълкуването на Рамковото решение, което е акт от областта, уредена в част трета, дял V от Договора за функционирането на ЕС, относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Следователно е възможно запитването да бъде разгледано по реда на спешното преюдициално производство. Освен това г-н Căldăraru понастоящем не е на свобода и продължаването на срока на задържането му зависи от отговора на Съда на поставените от запитващата юрисдикция въпроси.

- 71 При тези обстоятелства, по предложение на съдията докладчик и след изслушване на генералния адвокат, на 16 декември 2015 г. четвърти състав на Съда решава да уважи искането на запитващата юрисдикция за разглеждане на преюдициалното запитване по дело C-659/15 PPU по реда на спешното производство.
- 72 Освен това е решено да се поиска дело C-659/15 PPU, а поради връзката си с него, и дело C-404/15, да се преразпределят от Съда на голям състав.
- 73 Поради тази връзка, потвърдена в съдебното заседание за изслушване на устните състезания, дела C-404/15 и C-659/15 PPU следва да се съединят за целите на съдебното решение.

По преюдициалните въпроси

- 74 С въпросите си, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 1, параграф 3 от Рамковото решение трябва да се тълкува в смисъл, че когато са налице сериозни данни, които сочат, че условията на задържане в издаващата държава членка са несъвместими с основните права, по-специално с член 4 от Хартата, изпълняващият съдебен орган може или трябва да откаже изпълнението на европейска заповед за арест, издадена за дадено лице с цел провеждане на наказателно производство или изпълнение на наказание лишаване от свобода, или той може или трябва да постави предаването на лицето в зависимост от условието да получи от издаващата държава членка информация, която му дава възможност да се увери в съответствието на посочените условия на задържане с основните права. Запитващата юрисдикция иска освен това да се установи дали член 5 и член 6, параграф 1 от Рамковото решение трябва да се тълкуват в смисъл, че тази информация може да се предостави от съдебния орган на издаващата държава, или предоставянето на тази информация се извършва по реда на уредбата относно компетентността, установена в тази държава членка.
- 75 Най-напред следва да се припомни, че както е видно по-конкретно от член 1, параграфи 1 и 2 от Рамковото решение и от съображения 5 и 7 от него, то има за цел да замести многостранната система за екстрадиция между държавите членки, приета с Конвенцията за екстрадиция от 13 декември 1957 г., със система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване, като тази система е основана на принципа на взаимното признаване (вж. решения West, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, т. 54, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, т. 36, F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 34 и Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 27).
- 76 В този смисъл Рамковото решение има за цел чрез въвеждането на нова опростена и по-ефикасна процедура за предаване на осъдени или заподозрени в нарушаване на наказателния закон лица да улесни и ускори съдебното сътрудничество, за да допринесе за осъществяването на целта на Съюза да се превърне в пространство на свобода, сигурност и правосъдие въз основа на високата степен на доверие, която трябва да съществува между държавите членки (вж. решения Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, т. 37, F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 35 и Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 28).
- 77 Самият принцип на взаимно признаване, на който почива системата на европейската заповед за арест, се основава на принципа на взаимно доверие между държавите членки, че съответните им национални правни системи са в състояние да осигурят еднаква и ефективна защита на основните права, признати на равнището на Съюза, и в частност в Хартата (вж. в този смисъл решение F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 50, както и по аналогия, във връзка със съдебното сътрудничество по граждански дела, решение Aguirre Zarraga, C-491/10 PPU, EU:C:2010:828, т. 70).

- 78 Както принципът на взаимно доверие между държавите членки, така и принципът на взаимно признаване имат основно значение в правото на Съюза, тъй като позволяват създаването и поддържането на пространство без вътрешни граници. По-конкретно принципът на взаимно доверие изисква, що се отнася по-специално до пространството на свобода, сигурност и правосъдие, от всяка от тези държави да приеме, освен при изключителни обстоятелства, че всички други държави членки зачитат правото на Съюза, и по-специално признатите от него основни права (вж. в този смисъл становище 2/13, EU:C:2014:2454, т. 191).
- 79 В уредената от Рамковото решение област принципът за взаимно признаване, който, както следва по-специално от съображение 6 от Рамковото решение, е „крайгълният камък“ на съдебното сътрудничество по наказателни дела, намира приложение в член 1, параграф 2 от Рамковото решение, съгласно който държавите членки по принцип са длъжни да изпълнят европейската заповед за арест. (вж. в този смисъл решение Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 36 и цитираната съдебна практика).
- 80 Следователно изпълняващият съдебен орган няма право да откаже да изпълни такава заповед за арест, освен в изчерпателно изброените случаи, при които не се допуска изпълнение, предвидени в член 3 от Рамковото решение, или в изчерпателно изброените случаи, при които може да се откаже изпълнение, предвидени в членове 4 и 4а от Рамковото решение. Освен това за изпълнението на европейска заповед за арест не могат да се поставят други условия, освен изчерпателно уредените в член 5 от Рамковото решение (вж. в този смисъл решение Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 36 и цитираната съдебна практика).
- 81 В това отношение е важно да се отбележи, че съображение 10 от Рамковото решение гласи, че прилагането на самия механизъм на европейската заповед за арест може да бъде спряно единствено в случай на съществено и продължаващо нарушаване от държава членка на посочените в член 2 ДЕС ценности, и то по реда на член 7 ДЕС.
- 82 При все това обаче, от една страна, Съдът признава, че „при изключителни обстоятелства“ могат да се въведат ограничения в принципите на взаимно признаване и взаимно доверие между държавите членки (вж. в този смисъл становище 2/13, EU:C:2014:2454, т. 191).
- 83 От друга страна, както следва от член 1, параграф 3 от Рамковото решение, то няма за последица изменение на задължението за спазване на основните права, залегнали по-специално в Хартата.
- 84 В това отношение следва да се подчертае, че в съответствие с член 51, параграф 1 от Хартата държавите членки и следователно и техните юрисдикции са длъжни да спазват член 4 от Хартата, който се отнася до забраната на нечовешкото или унижително наказание или отношение, когато прилагат правото на Съюза, какъвто е случаят, в който изпълняващият и издаващият съдебен орган прилагат националните разпоредби, приети с оглед изпълнението на Рамковото решение (вж. по аналогия решения Deresi и др., C-256/11, EU:C:2011:734, т. 72 и Peftiev и др., C-314/13, EU:C:2014:1645, т. 24).
- 85 Колкото до забраната на нечовешко или унижително наказание или отношение, предвидена в член 4 от Хартата, тя има абсолютен характер, тъй като е тясно свързана със зачитането на посоченото в член 1 от Хартата човешко достойнство (вж. в този смисъл решение Schmidberger, C-112/00, EU:C:2003:333, т. 80).
- 86 Абсолютният характер на гарантираното с член 4 от Хартата право се потвърждава от член 3 от ЕКПЧ, на който съответства член 4 от Хартата. Действително, както следва от член 15, параграф 2 от ЕКПЧ, в никакъв случай не е възможна дерогация от член 3 от ЕКПЧ.

- 87 Членове 1 и 4 от Хартата, както и член 3 от ЕКПЧ установяват една от основните ценности на Съюза и неговите държави членки. Ето защо при всички обстоятелства, в това число и в случаите на борба срещу тероризма и организираната престъпност, ЕКПЧ абсолютно забранява изтезанието и нечовешкото или унижително наказание и отношение, каквито и да са действията на засегнатото лице (вж. решение на ЕСПЧ, Bouyid с/у Белгия, № 23380/09, от 28 септември 2015 г., § 81 и цитираната съдебна практика).
- 88 Следователно, когато съдебният орган в изпълняващата държава членка разполага с данни, които сочат, че е налице реална опасност от нечовешко или унижително отношение към задържаните лица в издаващата държава членка, в съответствие със стандартите за закрила на гарантираните от правото на Съюза, и по-специално от член 4 от Хартата основни права (вж. в този смисъл решение Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, т. 59 и 63, както и становище 2/13, EU:C:2014:2454, т. 192), той е длъжен да подложи на преценка наличието на тази опасност, когато трябва да вземе решение относно предаването на органите на издаващата държава членка на лицето, за което се отнася дадена европейска заповед за арест. Всъщност изпълнението на тази заповед не може да води до нечовешко или унижително отношение към това лице.
- 89 За тази цел изпълняващият съдебен орган трябва на първо място да се основе на обективни, достоверни, точни и надлежно актуализирани данни относно преобладаващите в издаващата държава членка условия на задържане, които сочат за действителното съществуване на системни или общи, засягащи определени групи лица или определени места за задържане недостатъци. Посочените данни могат да произтичат по-специално от решения на международни юрисдикции, като например решенията на ЕСПЧ, от съдебни решения в издаващата държава членка, както и от решения, доклади и други документи, съставени от органите на Съвета на Европа, или произтичащи от системата на Обединените нации.
- 90 В това отношение от практиката на ЕСПЧ следва, че член 3 ЕКПЧ задължава органите на държавите, на чиято територия се осъществява задържането, да предприемат действия, за да се уверят, че всеки затворник е настанен при условия, които гарантират зачитането на човешкото достойнство, че условията на изпълнение на мярката не представляват за заинтересованото лице бreme или изпитание, чиято тежест надхвърля неизбежно присъщото на задържането равнище страдание, и че предвид практическите изисквания на задържането, здравето и доброто състояние на затворника са гарантирани по подходящ начин (вж. решение на ЕСПЧ Torreggiani и други с/у Италия, № 43517/09, 46882/09, 55400/09, 57875/09, 61535/09, 35315/10, и 37818/10, 8 януари 2013 г., § 65).
- 91 Установяването на наличие на реална опасност от нечовешко или унижително отношение поради общите условия на задържане в издаващата държава членка обаче не може само по себе си да доведе до отказ да се изпълни европейска заповед за арест.
- 92 Всъщност, след като е установено наличието на такава опасност, по-нататък освен това е необходимо изпълняващият съдебен орган да направи конкретна и точна преценка дали са налице сериозни и потвърдени основания да се приеме, че заинтересованото лице ще е изложено на тази опасност поради предвидените условия на задържането му в издаващата държава членка.
- 93 Само наличието на данни, които сочат за системни или общи, засягащи определени групи лица или определени места за задържане недостатъци във връзка с условията на задържане в издаващата държава членка, всъщност не означава непременно, че в конкретен случай заинтересованото лице ще бъде подложено на нечовешко или унижително отношение в случай на предаване на органите на тази държава членка.

- 94 Следователно, за да се гарантира спазването на член 4 от Хартата в отделния случай на лице, за което е издадена европейска заповед за арест, изпълняващият съдебен орган, който разполага с обективни, достоверни, точни и надлежно актуализирани данни, които сочат за съществуването на такива недостатъци, е длъжен да провери дали в конкретните обстоятелства са налице сериозни и потвърдени основания да се приеме, че вследствие на предаването му на издаващата държава членка, посоченото лице ще бъде изложено на реална опасност да бъде подложено в тази държава членка на нечовешко или унижително отношение по смисъла на посочената разпоредба.
- 95 За тази цел посоченият орган е длъжен съгласно член 15, параграф 2 от Рамковото решение да поиска от съдебния орган на издаващата държава членка незабавно да му бъде предоставена необходимата допълнителна информация относно условията, при които се предвижда да бъде задържано заинтересованото лице в тази държава членка.
- 96 Посоченото искане може да се отнася и до наличието в издаващата държава членка на евентуални национални или международни процедури и механизми за контрол на условията на задържане, свързани например с посещения в пенитенциарните заведения, които позволяват да се прецени какво е актуалното положение от гледна точка на условията на задържане в посочените заведения.
- 97 Съгласно член 15, параграф 2 от Рамковото решение изпълняващият съдебен орган може да определи срок за получаването на допълнителната информация, която е поискал от издаващия съдебен орган. Този срок трябва да бъде съобразен с конкретния случай, за да се предостави на посочения орган необходимото време за събирането на посочената информация, като при необходимост бъде поискана помощ от централния орган или от един от централните органи на издаващата държава членка по смисъла на член 7 от Рамковото решение. Съгласно член 15, параграф 2 от Рамковото решение така определените срок трябва обаче да отчита необходимостта от спазването на посочените в член 17 срокове. Издаващият съдебен орган е длъжен да предостави тази информация на изпълняващия съдебен орган.
- 98 Ако въз основа на предоставената съгласно член 15, параграф 2 от Рамковото решение информация, както и въз основа на цялата останала информация, с която разполага изпълняващият съдебен орган, той установи, че по отношение на лицето, за което е издадена европейска заповед за арест, е налице реална опасност от нечовешко или унижително отношение, както е указано в точка 94 от настоящото решение, изпълнението на европейската заповед за арест се отлага, а не се прекратява (вж. по аналогия решение *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 38).
- 99 Когато посоченият орган реши да извърши такова отлагане, изпълняващата държава членка уведомява Евроюст съгласно член 17, параграф 7 от Рамковото решение, като излага причините за забавянето. Освен това съгласно посочената разпоредба държава членка, която неведнъж се сблъсква със забавяне, свързано с изпълнение на европейски заповеди за арест от друга държава членка, на посочените в предходната точка основания, информира Съвета с цел оценяване на изпълнението на рамковото решение на равнище държава членка.
- 100 Освен това в съответствие с член 6 от Хартата изпълняващият съдебен орган може да постанови продължаване на задържането на заинтересованото лице само ако процедурата по изпълнение на европейската заповед за арест е водена достатъчно грижливо и съответно ако срокът на задържането не е прекомерен (вж. в този смисъл решение *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 58—60). В случай на лица, за които е издадена европейска заповед за арест с цел провеждането на наказателно производство, посоченият орган трябва надлежно да зачита гарантираната с член 48 от Хартата презумпция за невиновност.

- 101 Във връзка с това изпълняващият съдебен орган трябва да спазва предвиденото в член 52, параграф 1 от Хартата изискване за пропорционалност по отношение на ограничаването на всяко от признатите с нея права или на всяка от признатите с нея свободи. Всъщност издаването на европейска заповед за арест не може да обоснове безсрочното задържане на заинтересованото лице.
- 102 При всички случаи, ако в резултат от проверката, посочена в точки 100 и 101 от настоящото решение, изпълняващият съдебен орган приеме, че е длъжен да прекрати задържането на издирваното лице, в този случай съгласно член 12 и член 17, параграф 5 от Рамковото решение той трябва с решението за временно освобождаване на лицето да постанови мерките, които намира за необходими за предотвратяване на укриването му, и да обезпечи наличието на материалните условия, необходими за действителното предаване на лицето, докато вземе окончателно решение относно изпълнението на европейската заповед за арест (вж. решение *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 61).
- 103 В случай че информацията, която изпълняващият съдебен орган е получил от издаващия съдебен орган, води до заключението, че не е налице реална опасност заинтересованото лице да бъде подложено на нечовешко или унижително отношение в издаващата държава членка, изпълняващият съдебен орган трябва да вземе решение относно изпълнението на европейска заповед за арест в определения от Рамковото решение срок, без да се засяга възможността на засегнатото лице след предаването му да използва предоставените в правния ред на издаващата държава членка средства за защита, даващи възможност да се оспори съответно законосъобразността на условията на задържането му в пенитенциарно заведение в тази държава членка (вж. в този смисъл решение *F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 50).
- 104 Предвид всички изложени по-горе съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 1, параграф 3, член 5 и член 6, параграф 1 от Рамковото решение трябва да се тълкуват в смисъл, че когато са налице обективни, достоверни, точни и надлежно актуализирани данни, които сочат за съществуването на системни или общи, засягащи определени групи лица или определени места за задържане недостатъци във връзка с условията на задържане в издаващата държава членка, изпълняващият съдебен орган трябва да направи конкретна и точна проверка дали са налице сериозни и потвърдени основания да се приеме, че поради условията на задържането му в тази държава членка лицето, за което е издадена европейска заповед за арест за целите на провеждането на наказателно производство или на изпълнението на наказание лишаване от свобода, ще е изложено на реална опасност от нечовешко или унижително отношение по смисъла на член 4 от Хартата, в случай че бъде предадено на тази държава членка. За тази цел той трябва да поиска предоставянето на допълнителна информация от издаващия съдебен орган, който, след като при необходимост поиска помощ от централния орган или от един от централните органи на издаващата държава членка по смисъла на член 7 от Рамковото решение, трябва да предостави тази информация в определения в искането срок. Изпълняващият съдебен орган трябва да отложи своето решение относно предаването на заинтересованото лице, докато не получи допълнителната информация, която му позволява да изключи съществуването на такава опасност. Ако съществуването на опасността не може да се изключи в разумен срок, посоченият орган трябва да реши дали да прекрати процедурата по предаване.

По съдебните разноски

- 105 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

Член 1, параграф 3, член 5 и член 6, параграф 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г., трябва да се тълкуват в смисъл, че когато са налице обективни, достоверни, точни и надлежно актуализирани данни, които сочат за съществуването на системни или общи, засягащи определени групи лица или определени места за задържане недостатъци във връзка с условията на задържане в издаващата държава членка, изпълняващият съдебен орган трябва да направи конкретна и точна проверка дали са налице сериозни и потвърдени основания да се приеме, че поради условията на задържането му в тази държава членка лицето, за което е издадена европейска заповед за арест за целите на провеждането на наказателно производство или на изпълнението на наказание лишаване от свобода, ще е изложено на реална опасност от нечовешко или унижително отношение по смисъла на член 4 от Хартата на основните права на Европейския съюз, в случай че бъде предадено на тази държава членка. За тази цел той трябва да поиска предоставянето на допълнителна информация от издаващия съдебен орган, който, след като при необходимост поиска помощ от централния орган или от един от централните органи на издаващата държава членка по смисъла на член 7 от посоченото Рамково решение, трябва да предостави тази информация в определения в искането срок. Изпълняващият съдебен орган трябва да отложи своето решение относно предаването на заинтересованото лице, докато не получи допълнителната информация, която му позволява да изключи съществуването на такава опасност. Ако съществуването на опасността не може да се изключи в разумен срок, посоченият орган трябва да реши дали да прекрати процедурата по предаване.

Подписи